

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 21.10.2009
KOM(2009) 551 v konečném znění

2009/0164 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení osoby požívající mezinárodní ochrany, a o obsahu poskytnuté ochrany

(přepracování)

{SEK (2009) 1373}

{SEK (2009) 1374}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh představuje přepracované znění směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany¹ („kvalifikační směrnice“ nebo „směrnice“).

V Haagském programu byla Evropská komise vyzvána, aby dokončila hodnocení právních nástrojů první fáze a předložila Radě a Evropskému parlamentu nástroje a opatření druhé fáze s cílem jejich přijetí do konce roku 2010. V Plánu politiky pro azyl² navrhla Komise za účelem dokončení druhé fáze společného evropského azylového systému (CEAS) zvýšit normy ochrany a zajistit jejich konzistentní uplatňování v celé EU. Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu, přijatý dne 16. října 2008, přinesl další politickou podporu tomuto cíli a poskytl impuls k jeho dosažení tím, že vyzval k přijetí iniciativ pro dokončení společného evropského azylového systému s cílem zaručit vyšší úroveň ochrany.

V současné době má Komise k dispozici velké množství informací o provádění směrnice, včetně rozsáhlých informací o nedostacích, které se týkají podmínek v ní stanovených a způsobu, jakým je směrnice uplatňována v praxi.

- V červnu 2007 Komise předložila **zelenou knihu**³, jejímž cílem bylo označit možné varianty, které by daly podobu druhé fázi CEAS. V rámci této veřejné konzultace obdržela **89 příspěvků od široké škály zúčastněných stran** včetně významného počtu členských států a nevládních organizací⁴, které nabízejí značné množství námětů na možné změny směrnice.
- Komise shromáždila informace o transpozici směrnice a o jejím provádění prostřednictvím **pravidelných monitorovacích činností**, přičemž rovněž zohlednila **několik studií** vypracovaných úřadem Vysokého komisaře OSN (UNHCR) a různými nevládními organizacemi⁵, které hodnotí provádění směrnice, a dále zprávu vypracovanou z pověření Komise univerzitní sítí Odysseus⁶.

¹ Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 12.

² Plán politiky pro azyl – Integrovaný přístup k ochraně v celé EU, KOM(2008) 360.

³ KOM(2007) 301.

⁴ K dispozici na

http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/immigration/integration/doc/2007/handbook_2007_en.pdf

⁵ UNHCR, studie nazvaná „Asylum in the European Union, A study on the implementation of the Qualification Directive“, listopad 2007; ELENA/ECRE, studie nazvaná „The impact of the EU Qualification Directive on International protection“, říjen 2008; France Terre d'Asile, studie nazvaná „Asile La protection subsidiaire en Europe: Un mosaïque de droits“, Les cahiers du social no 18, září 2008; Nizozemská rada pro uprchlíky/ECRE, studie nazvaná „Networking on the Transposition of the Qualification Directive“, prosinec 2008, Universita v Nijmegen, „The Qualification Directive: Central themes, Problem issues, and Implementation in selected MS“, Karin Zwaan (ed), 2007.

⁶ K dispozici na

http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/asylum/studies/wai/doc_asylum_studies_en.htm.

- Další údaje byly shromážděny v odpovědích na **podrobný dotazník**, který zaslala Komise všem členským státům a organizacím občanské společnosti.
- Dále byla z pověření Komise vypracována **externí studie**, která provedla analýzu stávajících důkazů a výsledků konzultací a dotazníků umožňující přípravu posouzení dopadů, jež tento návrh provází⁷.
- Kromě toho Komise uspořádala **několik setkání odborníků**, na kterých se projednávaly možné změny směrnice: **setkání se soudci, zástupci akademické obce, UNHCR a vybranými odborníky z členských států**, které proběhlo dne 26. června 2008; **dvě setkání s členskými státy** (jedno setkání na úrovni odborníků, uskutečněné dne 19. listopadu 2008, a další setkání v rámci Výboru pro přistěhovalectví a azyl ze dne 12. prosince 2008) a dále **dvě setkání s nevládními organizacemi**, uskutečněné dne 8. ledna 2009 a 23. února 2009.

Na základě získaných údajů vymezila Komise jako hlavní problém skutečnost, že přijímané minimální normy jsou příliš obecné a nejednoznačné. V důsledku toho

- nedostačují pro zajištění úplného souladu s vývojem v oblasti lidských práv a normami uprchlického práva,
- nedosahují dostatečné úrovně harmonizace a
- mají negativní dopad na kvalitu a efektivitu rozhodovacího procesu.

Ke stejnému závěru se dospělo i v případě směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka („směrnice o azylovém řízení“)⁸.

Tento návrh se přijímá společně s přepracovaným zněním směrnice o azylovém řízení s cílem zajistit vyšší úroveň harmonizace a lepší hmotné a procesní normy ochrany na současném právním základě. To přispěje k zavedení společného azylového postupu a jednotného statusu, k čemuž vyzval Haagský program. Cílem změn je:

- zjednodušit rozhodovací procesy a přijímat kvalitnější rozhodnutí** v první instanci, **a zabránit tak zneužívání systému;**
- racionalizovat postupy pro přiznávání práv žadatelům, a zlepšit tak efektivitu azylového řízení a**
- zajistit soudržnost s judikaturou** Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva.

Konkrétně:

⁷ GHK, studie posouzení dopadů s názvem „The future development of measures on the qualification and status of third country nationals or stateless persons as persons in need of international protection and on the content of the protection granted“, vycházející ze směrnice Rady 2004/83/ES, a studie s názvem „The future development of measures on procedures in MS for granting and withdrawing refugee status, vycházející ze směrnice Rady 2005/85/ES, vícestranná rámcová smlouva o poskytnutí služeb JLS/2006/A1/004.

⁸ Úř. věst. L 326, 13.12.2005, s. 13.

a) V důsledku nejednoznačnosti některých ustanovení směrnice mají rozhodovací orgány potíže s rychlým přijímáním kvalitních rozhodnutí. Možnost vykládat jednotlivé koncepty různým způsobem zároveň vede k častému výskytu odvolání a podávání následných žádostí, jakož i k vysoké míře úspěšných odvolání proti zamítavým rozhodnutím. Snížením nejistoty a omezením prostoru pro administrativní chyby, **objasněním právních konceptů a zjednodušením jejich uplatňování** posiluje návrh kapacitu orgánů řešit nedůvodné žádosti a žádosti zneužívající systém a celkově umožňuje rychlejší zpracování žádostí a přijímání řádných rozhodnutí, jež nebudou v odvolacím řízení často rušena, čímž se zamezí vleklým soudním sporům. Osoby, které ochranu skutečně potřebují, rovněž získají rychlejší přístup k právům stanoveným v této směrnici a zároveň bude podpořeno úsilí členských států rychle vyhošťovat ze svého území neúspěšné žadatele o azyl a zlepší se důvěryhodnost celého řízení.

b) Cílem návrhu je **racionalizovat postupy a snížit administrativní náklady a zátěž vyplývající ze zachování dvou statusů ochrany**. V důsledku sblížování práv přiznaných oběma kategoriím osob požívajících ochrany nebude nutné, aby orgány dále uplatňovaly podmínky a postupy pro vydávání povolení k pobytu a cestovních dokladů a pro udělování přístupu k zaměstnání, sociální a zdravotní péči, výhodám pro rodinné příslušníky a k integračním programům. Příslušné správní postupy budou racionalizovány a sníží se náklady na vytváření a údržbu různých infrastruktur.

c) V neposlední řadě je cílem návrhu s ohledem na to, že práva uprchlíků a lidská práva jsou předmětem neustále se vyvíjejícího autoritativního výkladu ze strany příslušných vnitrostátních a mezinárodních subjektů a jurisdikcí, **zajistit plnou slučitelnost norem *acquis* EU s normami vypracovanými od přijetí směrnice** v judikatuře Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva.

Pokud jde o finanční a administrativní zátěž vyplývající z plánovaných opatření pro ty členské státy, jejichž azylové systémy jsou zejména kvůli jejich zeměpisné poloze a demografické situaci vystaveny specifickým a nepřiměřeným tlakům, budou na poskytnutí přiměřené podpory těmto členským státům uvolněny prostředky z Evropského uprchlického fondu, které zajistí rovnoměrnější rozložení zátěže mezi všechny členské státy. Kromě toho bude Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu koordinovat a podporovat společné akce na pomoc členským státům čelícím konkrétním tlakům a v obecné rovině bude napomáhat členským státům při určování nákladově nejefektivnějších způsobů provádění plánovaných opatření sdílením osvědčených postupů a strukturovanou výměnou odborných poznatků na nejvyšší úrovni.

1.2. Obecné souvislosti

V první fázi systému CEAS bylo cílem stanoveným na zasedání Evropské rady v Tampere harmonizovat právní rámce jednotlivých členských zemí pomocí společných minimálních norem. Byla tedy přijata kvalifikační směrnice s cílem stanovit společná kritéria pro zjišťování totožnosti osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují, a zajistit alespoň minimální úroveň výhod poskytovaných těmto osobám ve všech členských státech.

Cílem tohoto návrhu je řešit nedostatky zjištěné během první fáze přijímání právních předpisů v oblasti azylu a zajistit vyšší a harmonizovanější normy ochrany tak, aby se pokračilo při zavádění jednotného azylového postupu a jednotného statusu, jak bylo stanoveno v závěrech z Tampere a znovu zdůrazněno v Haagském programu. Posouzení dopadů, které tvoří přílohu tohoto návrhu, obsahuje podrobný rozbor problémů, které byly zjištěny v souvislosti s touto

směrnicí a přípravou na její přijetí, určení možných politik a jejich hodnocení, stejně jako určení a hodnocení upřednostňované politiky.

1.3. Soulad s ostatními politikami a cíli Unie

Tento návrh je plně v souladu se závěry zasedání Evropské rady v Tampere z roku 1999 a s Haagským programem z roku 2004, pokud jde o zřízení systému CEAS.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

Z návrhů předložených v odpovědi na zelenou knihu z června 2007 a z výše uvedených studií hodnotících provádění směrnice získala Komise cenné poznatky o tom, jakými otázkami se má pozměňovací návrh zabývat. Jak bylo upřesněno výše, uspořádala Komise rovněž sérii konzultací s členskými státy, nevládními organizacemi, UNHCR, soudci specializovanými na oblast uprchlického práva a s akademickými pracovníky, jejichž cílem bylo neformálně projednat celkovou podobu navrhovaných změn.

Konzultované strany vyjádřily podporu další harmonizaci týkající se jak důvodů pro poskytnutí ochrany, tak i obsahu této ochrany. Členské státy se rozcházely v otázce rozšíření definice rodinných příslušníků a změny definice „určité společenské vrstvy“. Obecné shody mezi členskými státy bylo dosaženo, pokud jde o potřebu sblížit práva související s postavením uprchlíka a statutem doplňkové ochrany při současném zachování dvou oddělených statusů. Naproti tomu UNHCR a organizace občanské společnosti upřednostňují vytvoření jediného, jednotného statusu. Zúčastněné strany dále zdůraznily, že je potřeba objasnit čl. 15 písm. c).

Komise navrhuje pragmatický přístup spočívající v rozšíření definice rodinných příslušníků v míře nezbytné pro zajištění soudržnosti s návrhy, kterými se mění dublinské nařízení⁹ a směrnice o podmínkách přijímání¹⁰. Pokud jde o definici důvodu „příslušnosti k určité společenské vrstvě“, je jejím cílem poskytnout konkrétnější pokyny k tomu, jakou váhu mají mít hlediska spojená s příslušností k určitému pohlaví. Dále je cílem změn odstranit všechny rozdíly, které nelze v zacházení s oběma kategoriemi považovat za objektivně zdůvodněné, a pokročit tak směrem k jednotné ochraně při zachování dvou rozdílných statusů.

Požadavek na existenci „vážného a individuálního ohrožení“ v čl. 15 písm. c) byl vyložen Evropským soudním dvorem v rozsudku C-465/07¹¹ ze dne 17. února 2009. Soudní dvůr definoval podmínky, za nichž může být existence takového ohrožení výjimečně považována za prokázanou v případě žadatele, který není konkrétně v ohrožení z důvodu skutečností, které jsou příznačné pro jeho osobní situaci. Vydal rovněž doporučení k používání míry svévolného násilí, kterým se vyznačuje ozbrojený konflikt, jako kritéria pro posouzení existence vážného

⁹ Návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (KOM(2008) 820 v konečném znění / 2).

¹⁰ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl (KOM(2008) 815 v konečném znění / 2).

¹¹ Soudní dvůr byl požádán o vydání rozhodnutí o předběžné otázce, zda je existence vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti žadatele o doplňkovou ochranu podřízena podmínce, že žadatel předloží důkazy, že v ohrožení je konkrétně on sám, z důvodu skutečností, které jsou příznačné pro jeho osobní situaci, a pokud ne, aby uvedl kritéria, na jejichž základě lze považovat existenci takového ohrožení za prokázanou.

a individuálního ohrožení. V této souvislosti Soudní dvůr posoudil logiku, strukturu a znění některých ustanovení směrnice a shledal, že všechna koherentně podporují tento výklad a potvrzují jeho platnost. Dále dospěl k závěru, že tento výklad je plně slučitelný s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP), včetně judikatury Evropského soudu pro lidská práva týkající se článku 3. *S ohledem na výklad podaný v tomto rozsudku a na skutečnost, že příslušná ustanovení byla shledána slučitelnými s EÚLP, se proto změna čl. 15 písm. c) nepovažuje za nutnou.*

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1. Shrnutí navrhovaných opatření

Hlavním cílem předkládaného návrhu je zajistit

- **vyšší normy ochrany** týkající se důvodů pro poskytnutí ochrany i jejího obsahu, a to v souladu s mezinárodními normami, zejména za účelem úplného uplatňování a začlenění Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967 („Ženevská úmluva“) a plného respektování Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Listiny základních práv Evropské unie a
- **další harmonizaci norem ochrany** s cílem omezení druhotného pohybu v míře, v jaké je způsoben rozdíly mezi vnitrostátními právními řády a rozhodovacími postupy a rozdílnou úrovní práv poskytovaných různými členskými státy.

Za tímto účelem se návrh zabývá řadou níže uvedených témat. Změny jsou podrobně vysvětleny v příloze k tomuto návrhu.

1. Poskytovatelé ochrany

Nejasnost tohoto konceptu způsobuje velké rozdíly a dává prostor velmi širokému výkladu, který nemusí dostatečně splňovat normy stanovené Ženevskou úmluvou, pokud jde o to, co představuje přiměřenou ochranu. Například vnitrostátní orgány, které používají široký výklad stávající definice, považují za možné poskytovatele ochrany klany a kmeny, přestože nemohou poskytnout ochranu ve stejné míře jako stát. V jiných případech orgány považují za poskytovatele ochrany nevládní organizace, které poskytují ochranu ženám ohroženým mrzačením pohlavních orgánů a vraždami ze cti, přestože tyto organizace mohou zajistit jejich bezpečnost pouze dočasně nebo mohou pouze poskytnout úkryt pronásledovaným obětem. Aby se předešlo takovým mezerám v ochraně, zajistila se plná slučitelnost tohoto ustanovení s Ženevskou úmluvou, zvýšila kvalita a účinnost rozhodovacích procesů a zlepšila jednotnost výkladu a soudržnost s ostatními ustanoveními směrnice, jsou v návrhu objasněna kritéria pro hodnocení povahy ochrany.

Demonstrativní výčet je ve směrnici uveden výrazy „zahrnovat“ (*include*) nebo „mimo jiné“; nepřítomnost takových výrazů v článku 7 je sama o sobě ukazatelem taxativní povahy výčtu. Z důvodu větší jasnosti je však užitečné uvést výslovně, že výčet poskytovatelů ochrany je taxativní.

Je rovněž nezbytné upřesnit, že ochrana by měla být účinná a trvalá a že nestátní poskytovatelé ochrany by měli být ochotní a schopni prosazovat právní stát. Koncept „ochoty chránit“ odráží požadavek již stanovený v čl. 7 odst. 2 směrnice, že žadatel má *mít přístup*

k ochraně. Skutečnost, že určitý subjekt je schopen poskytovat ochranu, je sama o sobě nedostatečná; měl by být také ochoten určitou osobu chránit. Opačně platí, že pouhá „ochota chránit“ nepostačuje, pokud neexistuje „schopnost chránit“. Dále platí, že tento koncept nezahrnuje ani ty aktéry, kteří jsou v podstatě schopni poskytovat ochranu, ale ve skutečnosti ji neposkytují, nebo kteří mohou poskytovat ochranu pouze na přechodném či dočasném základě. Odkaz na prosazování právního státu dává větší význam podmínce, která je v čl. 7 odst. 2 již stanovena, tj. zavedení účinného právního systému.

Konečně podmínka, aby ochrana byla účinná a trvalá, zajišťuje soudržnost s čl. 11 odst. 2 směrnice, který pro účely ukončení ochrany požaduje, aby změna okolností v zemi původu byla významná a dlouhodobá.

2. Vnitrostátní ochrana

Účel a obsah mezinárodní ochrany nejsou omezeny na *nenavracení*. Je tedy nezbytné upřesnit, že ochranu lze odepřít pouze v případě, že je dostupná alespoň v části země původu. Je také nezbytné zajistit slučitelnost pojetí vnitrostátní ochrany s článkem 3 EÚLP, jak bylo vyloženo v nedávném rozsudku Evropského soudu pro lidská práva¹². Stávající definice nejenom opomíjí základní požadavky vyplývající z tohoto rozsudku, ale je rovněž v přímém rozporu s podmínkami stanovenými tímto soudem. Návrh tedy:

- doslovně uvádí podmínky stanovené výše zmíněným rozsudkem pro uplatnění konceptu vnitrostátní ochrany, tedy že by žadatel měl mít možnost do alternativní oblasti odcestovat, vstoupit do ní a usadit se v ní;
- ruší možnost uplatňovat koncept uprchnutí do jiné části země bez ohledu na existenci technických překážek jako neslučitelnou s výše uvedenými požadavky;
- stanovuje povinnost orgánů získávat přesné a aktuální informace týkající se obecné situace v zemi, a tak odráží čl. 8 odst. 1 směrnice o azylovém řízení.

3. Požadavek příčinné souvislosti

V mnoha případech, kdy je původcem pronásledování nestátní subjekt (například milice, klany, zločinecké sítě, místní komunity nebo rodiny), nejde o pronásledování z důvodů uvedených v Ženevské úmluvě, ale například o zločinnou motivaci nebo soukromou mstu. V takových případech je však stát často neschopen či neochoten poskytnout ochranu dotčenému jednotlivci z důvodu spojeného s Ženevskou úmluvou (například náboženství, pohlaví, příslušnost k etnické skupině atd.). S cílem řešit možné mezery v ochraně se v návrhu výslovně uvádí, že požadavek na souvislost mezi pronásledováním a důvody pronásledování je splněn i tehdy, existuje-li souvislost mezi pronásledováním a nepřítomností ochrany proti takovému jednání.

4. Příslušnost k určitým společenským vrstvám

Příslušnost k určitému pohlaví jako taková není obvykle dostatečným kritériem pro definici určité společenské vrstvy; obvykle se používá ve spojení s dalšími faktory, jako jsou sociální třída, občanský stav, etnická nebo klanová příslušnost. V některých společnostech však mohou ženy tvořit určitou společenskou vrstvu, jak dokládá diskriminace jejich základních

¹² Rozsudek ze dne 11. ledna 2007 ve věci Salah Sheekh v. Nizozemsko, bod 141.

práv. V důsledku nejednoznačného znění poslední věty čl. 10 odst. 1 písm. d) mohou vznikat mezery v ochraně a velmi rozdílný výklad. S cílem poskytnout jasné a užitečné pokyny a zajistit konzistentnost se ve změněném znění upřesňuje, že pro účely definice určité společenské vrstvy by mělo být hledisko příslušnosti k určitému pohlaví náležitě uváženo.

5. Ukončení postavení uprchlíka a statusu doplňkové ochrany

Z kvalifikační směrnice byly vypuštěny odkazy na výjimky z ustanovení o ukončení ochrany z důvodu okolností, které přestaly existovat, uvedené v čl. 1 odst. C bodech 5 a 6 Ženevské úmluvy. Podle těchto výjimek je ochrana z „naléhavých důvodů podložených předcházejícím pronásledováním“ poskytována i nadále a jejich výklad odráží obecný humanitární princip. Návrhem se tyto výjimky zavádějí jak pro postavení uprchlíka, tak pro status doplňkové ochrany.

6. Rozlišení obsahu daných dvou statusů ochrany

Cílem změny, o níž se předpokládá, že výrazně zjednoduší a zracionalizuje postupy a sníží administrativní náklady, je sblížení práv přiznaných těmto dvěma uvedeným kategoriím osob požívajících ochrany. Při zavedení doplňkové ochrany se předpokládalo, že tento status bude mít dočasnou povahu. V důsledku toho směrnice umožňuje členským státům, aby v některých ohledech přiznávaly práva na nižší úrovni. Ze shromážděných praktických zkušeností vyplývá, že tento původní předpoklad nebyl správný. Je proto nezbytné odstranit veškerá omezení práv osob, jimž byl přiznán status doplňkové ochrany, která již nejsou nutná a která již nelze objektivně zdůvodnit. Takové sblížení práv je nezbytné k zajištění úplného dodržování zásady nediskriminace, jak je vyloženo v nedávné judikatuře Evropského soudu pro lidská práva¹³, a Úmluvy OSN o právech dítěte. Reaguje rovněž na výzvu v Haagském programu k vytvoření jednotného statusu ochrany.

7. Obsah poskytované ochrany

Aby byl zajištěn účinný výkon práv formálně přiznaných osobám požívajícím ochrany, je nezbytné zabývat se konkrétními obtížemi, s nimiž se při integraci potýkají.

a) Uznávání kvalifikace: S cílem vyřešit praktické potíže plynoucí z neschopnosti osob požívajících ochrany předložit písemné doklady a z jejich omezených finančních možností se v návrhu členské státy vyzývají, aby přijaly vhodné alternativní postupy a osvobodily tyto osoby od příslušných poplatků nebo aby jim v případě potřeby poskytly finanční pomoc.

b) Přístup k odborné přípravě a zaměstnání: Osoby požívající ochrany často nemohou celé roky pracovat nebo nejsou seznámeny s požadavky trhu práce ani s postupy přijímání zaměstnanců. V návrhu se členským státům ukládá povinnost nabídnout těmto osobám přístup k odborným kurzům, aby si mohly zvýšit kvalifikaci, a k poradenským službám poskytovaným úřady práce.

c) Přístup k integračním opatřením: Účinnost možností integrace osob požívajících ochrany by se výrazně zlepšila, pokud by při integračních opatřeních bylo náležitě přihlédnuto k jejich vzdělání a odborným zkušenostem či dalším specifikům jejich situace. V návrhu se vyžaduje, aby členské státy v rámci svých integračních politik na splnění těchto zvláštních potřeb vhodným způsobem reagovaly.

¹³ Rozsudky ze dne 15. února 2006 ve věcech Niedzwiecki v. Německo a Okpisz v. Německo.

d) Přístup k bydlení: Mnoho osob požívajících ochrany se na trhu s bydlením setkává s přímou i nepřímou diskriminací. V souladu s přístupem prosazovaným Příručkou o integraci¹⁴ se v návrhu členské státy vyzývají, aby zavedly politiky, jejichž cílem bude předcházet diskriminaci a zajistit stejné příležitosti.

e) Možnosti omezit výhody v případech „vykonstruovaných“ žádostí: Tyto možnosti nepřispívají k integraci a vyvolávají obavy z hlediska zásady nediskriminace. Jejich omezené využití v praxi dále poukazuje na jejich omezenou přidanou hodnotu. Z těchto důvodů se navrhuje, aby byly zrušeny.

8. Rodinní příslušníci

Definice rodinných příslušníků se rozšiřuje, aby se vztahovala i na případy, kdy je osoba požívající ochrany nezletilá, a na nejrůznější situace, kdy nezletilá osoba může být závislá, a aby přitom zajišťovala, že rozhodným kritériem budou nejlepší zájmy dítěte.

3.2. Právní základ

Tímto návrhem se mění směrnice 2004/83/ES. Návrh se opírá o stejný právní základ, a to čl. 63 první pododstavec bod 1 písm. c), bod 2 písm. a) a bod 3 písm. a) Smlouvy o ES.

Podle článku 1 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Irsko a Spojené království mohou účastnit opatření na založení společného evropského azylového systému. V souladu s článkem 3 tohoto protokolu vyjádřily Spojené království a Irsko přání účastnit se přijímání a používání stávající směrnice. Postavení těchto členských států ve vztahu k stávající směrnici však nemá vliv na jejich možnou účast v souvislosti s novou směrnicí.

V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, není pro Dánsko tato směrnice závazná ani použitelná.

3.3. Zásada subsidiarity

Hlava IV Smlouvy o ES, jež upravuje vízovou, azylovou a přistěhovaleckou politiku a jiné politiky týkající se volného pohybu osob, svěřuje určité pravomoci v těchto záležitostech Evropskému společenství. Tyto pravomoci musí být vykonávány v souladu s článkem 5 Smlouvy o ES.

Vzhledem k nadnárodní povaze problémů souvisejících s azylem je EU dobře vybavena k tomu, aby navrhovala řešení zejména otázek týkajících se norem, které musí splňovat osoby požívající ochrany, a jejich statusu. Přijetím stávající směrnice bylo sice dosaženo značné úrovně harmonizace, je ale nezbytná další činnost na úrovni EU, aby bylo dosaženo vyšších a harmonizovanějších norem ochrany a učiněny další kroky k jednotnému statusu. Zejména se naléhavě vyzývá k dalšímu úsilí o dosažení rovných podmínek s cílem zajistit, aby dublinský systém mohl fungovat spravedlivým a účinným způsobem. Jak podtrhuje Plán politiky pro azyl, vyřešení problematických otázek ohledně provozu tohoto systému je nezbytné pro zajištění přístupu žadatelů o azyl, na které se tento systém vztahuje, k odpovídající ochraně.

¹⁴ Druhé vydání, k dispozici na http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/immigration/integration/doc/2007/handbook_2007_en.pdf, s. 32-36.

V Evropském paktu o přistěhovalectví a azylu Evropská rada vyjádřila obavu, že stále přetrvávají značné rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o udělování ochrany a o formy, které tato ochrana nabývá, a vyzvala k přijetí nových iniciativ s cílem dokončit zavádění systému CEAS, které je stanoveno v Haagském programu, čímž bude zaručena vyšší úroveň ochrany, jak navrhuje Komise ve svém plánu politiky.

3.4. Zásada proporcionality

V posouzení dopadů byly pečlivě posouzeny všechny možnosti řešení zjištěných problémů na základě toho, do jaké míry představují ideální poměr mezi praktickou hodnotou a nezbytným úsilím. Vyplývá z něj, že činnost na úrovni EU nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle, tj. vyřešení uvedených problémů.

3.5. Dopad na základní práva

Tento návrh byl podroben hloubkové kontrole s cílem zajistit, aby jeho ustanovení byla plně v souladu i) se základními právy vyplývajícími z obecných zásad práva Společenství, které jsou založeny na ústavních tradicích sdílených členskými státy a EÚLP a dále zakotveny v Listině základních práv EU, ii) a s povinnostmi vyplývajícími z mezinárodního práva, především z Ženevské úmluvy a Úmluvy OSN o právech dítěte.

Návrh zlepší *přístup k ochraně a spravedlnosti*, protože objasněním důvodů pro poskytnutí ochrany zmenší mezery v ochraně a rozdíly v postupech uznávání a povede k celkově lepší kvalitě rozhodování. Zlepší také *přístup k sociální ochraně, na trh práce a k celkové integraci*, jelikož zvýší úroveň práv osob, kterým byl přiznán status doplňkové ochrany, a obecněji osob požívajících mezinárodní ochrany a jejich rodinných příslušníků (sblížením práv přiznávaných těmito dvěma statusy, zvýšením celkové úrovně práv přiznávaných osobám požívajícím ochrany, rozšířením definice pojmu rodinní příslušníci a vyloučením možnosti omezit výhody v případě „vykonstruovaných“ žádostí). Sbližování práv a posilování přístupu k ochraně pro ženy (změna požadavku příčinné souvislosti a definice „určitých společenských vrstev“) *posílí zásadu nediskriminace*. Některé změny rozšiřující definici pojmu rodinných příslušníků a zvyšující práva přiznávaná osobám požívajícím ochrany a jejich rodinným příslušníkům budou mít kladný vliv rovněž na *posilování práv dítěte*.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu ⇒ osoby požívající mezinárodní ochrany ⇐ , a o obsahu poskytované ochrany

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 63 bod 1 písm. c), bod 2 písm. a) a bod 3 písm. a) prvního pododstavce této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru¹⁵,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů¹⁶,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy¹⁷,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ve směrnici Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany¹⁸ by mělo být provedeno několik podstatných změn. Z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti by uvedená směrnice měla být přepracována.

¹⁵ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹⁶ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹⁷ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹⁸ Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 12.

↓ 2004/83/ES 1. bod odůvodnění

- (2) Společná azylová politika včetně společného evropského azylového systému je nedílnou součástí cíle Evropské unie spočívajícího v postupném vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva otevřeného těm, kteří donuceni okolnostmi oprávněně hledají ochranu ve Společenství.

↓ 2004/83/ES 2. bod odůvodnění

- (3) Evropská rada se na zvláštním zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 dohodla, že bude pracovat na vytvoření společného evropského azylového systému, založeného na úplném uplatňování a začlenění Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 (dále jen „Ženevská úmluva“) ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967 (dále jen „protokol“), tak aby nikdo nebyl vrácen zpět tam, kde by byl vystaven pronásledování, tj. dodržování zásady nenavrácení.

↓ 2004/83/ES 3. bod odůvodnění

- (4) Ženevská úmluva a protokol jsou základem mezinárodního právního režimu na ochranu uprchlíků.

↓ 2004/83/ES 4. bod odůvodnění

- (5) Podle závěrů z Tampere by měl společný evropský azylový systém v krátké době rovněž zahrnovat sblížení předpisů o přiznávání postavení uprchlíka a o obsahu postavení uprchlíka.

↓ 2004/83/ES 5. bod odůvodnění
(přizpůsobený)

- (6) Dále by podle závěrů z Tampere měly být předpisy o postavení uprchlíků doplněny opatřeními týkajícími se ~~podpůrných~~ ☒ doplňkových ☒ forem ochrany, které by poskytovaly náležité postavení každé osobě, která takovou ochranu potřebuje.

↓ nový

- (7) První fáze vytváření společného evropského azylového systému byla již dokončena. Evropská rada na zasedání dne 4. listopadu 2004 přijala Haagský program, který stanoví cíle, jichž má být v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva dosaženo v období 2005 až 2010. V této souvislosti Haagský program vyzval Evropskou komisi, aby dokončila hodnocení právních nástrojů první fáze a předložila nástroje a opatření

druhé fáze Radě a Evropskému parlamentu tak, aby byly přijaty do konce roku 2010. V souladu s Haagským programem je při vytváření společného evropského azylového systému cílem stanovit společný azylový postup a jednotný status platný v celé Unii.

- (8) V Evropském paktu o přistěhovalectví a azylu, přijatém dne 16. října 2008, Evropská rada konstatovala, že stále přetrvávají značné rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o udělování ochrany a o formy, které tato ochrana nabývá, a vyzvala k přijetí nových iniciativ pro dokončení zavedení společného evropského azylového systému, které je stanoveno v Haagském programu, čímž bude zaručena vyšší úroveň ochrany.
- (9) S ohledem na výsledky hodnocení lze v této fázi potvrdit zásady, z nichž vychází směrnice 2004/83/ES, a usilovat o dosažení vyšší úrovně sbližování právních předpisů o uznávání a obsahu mezinárodní ochrany na základě vyšších norem, aby bylo možno souladu s cíli uvedenými v Haagském programu pokročit na cestě ke stanovení jednotného statusu ochrany platného v celé Unii.
- (10) Je třeba uvolnit prostředky Evropského uprchlického fondu a Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu s cílem přiměřeně podpořit úsilí členských států při zavádění norem stanovených v druhé fázi společného azylového systému, a to zejména těch členských států, jejichž azylové systémy jsou z důvodu zeměpisné a demografické situace vystaveny zvláštnímu a neúměrnému tlaku.

↓ 2004/83/ES 6. bod odůvodnění

- (11) Hlavním cílem této směrnice je na jedné straně zajistit, aby členské státy používaly společná kritéria pro zjišťování totožnosti osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují, a na druhé straně zajistit minimální úroveň výhod poskytovaných těmto osobám ve všech členských státech.

↓ 2004/83/ES 7. bod odůvodnění
(přizpůsobený)
⇒ nový

- (12) Sbližování právních předpisů o uznávání a obsahu postavení uprchlíka a ☒ statusu ☒ ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany by mělo napomoci omezení druhotného pohybu žadatelů o ~~azyl~~ ⇒ mezinárodní ochranu ⇐ mezi členskými státy způsobeného rozdíly mezi právními předpisy.

↓ 2004/83/ES 8. bod odůvodnění

- (13) Z povahy minimálních norem přirozeně vyplývá, že členské státy jsou oprávněny přijmout nebo zachovat příznivější ustanovení pro státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti žádající členský stát o mezinárodní ochranu, pokud se má za to, že taková žádost je podána z toho důvodu, že dotyčná osoba je buď uprchlíkem ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy, nebo osobou, která potřebuje mezinárodní ochranu z jiných důvodů.

↓ 2004/83/ES 9. bod odůvodnění

- (14) Do oblasti působnosti této směrnice nespádají ti státní příslušníci třetího státu nebo osoby bez státní příslušnosti, kterým je povoleno zůstat na území členských států nikoli z důvodů potřeby mezinárodní pomoci, ale na základě uvážení z rodinných nebo humanitárních důvodů.

↓ 2004/83/ES 10. bod
odůvodnění (přizpůsobený)
⇒ nový

- (15) Tato směrnice ctí základní práva a dodržuje zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie ¹⁹ . Tato směrnice zejména usiluje o zajištění plného dodržování lidské důstojnosti a práva na azyl u žadatelů o azyl a jejich rodinných příslušníků, kteří je doprovázejí, a o podporu používání článků 1, 7, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 a 35 uvedené listiny a je třeba ji odpovídajícím způsobem provést.

↓ 2004/83/ES 11. bod
odůvodnění

- (16) S ohledem na zacházení s osobami spadajícími do oblasti působnosti této směrnice jsou členské státy vázány závazky vyplývajícími z aktů mezinárodního práva, jichž jsou smluvními stranami a které zakazují diskriminaci.

↓ 2004/83/ES 12. bod
odůvodnění
⇒ nový

- (17) Při provádění této směrnice by se členské státy měly v souladu s Úmluvou Organizace spojených národů o právech dítěte z roku 1989 řídit především zásadou „nejlepších zájmů dítěte“.

↓ nový

- (18) Je nezbytné rozšířit obsah pojmu „rodinní příslušníci“ s přihlédnutím k různým konkrétním okolnostem vztahu závislosti a věnovat zvláštní pozornost prosazování nejlepších zájmů dítěte.

¹⁹ Úř. věst. C 364, 18.12.2000, s. 1.

↓ 2004/83/ES 13. bod
odůvodnění

- (19) Touto směrnicí není dotčen Protokol o azylu pro státní příslušníky členských států Evropské unie, připojený ke Smlouvě o založení Evropského společenství.

↓ 2004/83/ES 14. bod
odůvodnění

- (20) Přiznání postavení uprchlíka je deklaratorním aktem.

↓ 2004/83/ES 15. bod
odůvodnění

- (21) Při určování postavení uprchlíka v souladu s článkem 1 Ženevské úmluvy mohou členským státům poskytnout cennou pomoc konzultace s vysokým komisařem OSN pro uprchlíky.

↓ 2004/83/ES 16. bod
odůvodnění

- (22) Je třeba stanovit minimální normy pro definici a obsah postavení uprchlíka, a aby sloužily jako vodítko pro příslušné vnitrostátní orgány členských států při uplatňování Ženevské úmluvy.

↓ 2004/83/ES 17. bod
odůvodnění

- (23) Je nezbytné zavést společná kritéria uznávání žadatelů o azyl jako uprchlíků ve smyslu článku 1 Ženevské úmluvy.

↓ 2004/83/ES 18. bod
odůvodnění

- (24) Zejména je nezbytné zavést společnou definici těchto pojmů: potřeba ochrany vznikající na místě; příčiny újmy a ochrany; vnitrostátní ochrana a pronásledování, včetně důvodů pronásledování.

↓ 2004/83/ES 19. bod
odůvodnění
⇒ nový

- (25) Ochranu může poskytovat nejen stát, ale také strany a organizace, včetně mezinárodních organizací, které splňují podmínky této směrnice a kontrolují region nebo větší oblast na území členského státu ⇒ a jsou ochotny a schopny prosazovat právní stát ⇐ . ⇒ Taková ochrana by měla být účinná a trvalé povahy ⇐.
-

↓ nový

- (26) Žadateli by měla být dostupná účinná vnitrostátní ochrana v části země původu, do které může bezpečně a legálně odcestovat, do níž je mu umožněn vstup a kde se může usadit.
-

↓ 2004/83/ES 20. bod
odůvodnění

- (27) Při posuzování žádostí nezletilých osob o mezinárodní ochranu je nezbytné, aby členské státy přihlížely ke specifickým formám pronásledování dětí.
-

↓ nový

- (28) Jednou z podmínek přiznání postavení uprchlíka ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy je příčinná souvislost mezi pronásledováním a důvody rasovými, náboženskými, národnostními nebo důvody zastávání určitých politických názorů nebo příslušnosti k určitým společenským vrstvám. Je-li původcem pronásledování nestátní subjekt, postačí příčinná souvislost mezi nepřítomností státní ochrany před pronásledováním a jedním z těchto důvodů.
-

↓ 2004/83/ES 21. bod
odůvodnění
⇒ nový

- (29) Je rovněž nezbytné zavést společný přístup k pronásledování z důvodu „příslušnosti k určitým společenským vrstvám“. ⇒ Pro účely vymezení určité společenské vrstvy je třeba náležitě zvážit skutečnosti plynoucí z pohlaví žadatele. ⇐

↓ 2004/83/ES 22. bod
odůvodnění

- (30) Jednání v rozporu s cíli a zásadami OSN jsou stanovena v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN a jsou vtělena zejména v ~~rezoluce~~ rezoluci OSN týkající se opatření boje proti terorismu, v nichž se prohlašuje, že „jednání, metody a praktiky terorismu jsou v rozporu s cíli a zásadami Organizace spojených národů“ a že „úmyslné financování, plánování a podněcování teroristických činů je rovněž v rozporu s cíli a zásadami Organizace spojených národů“.

↓ 2004/83/ES 23. bod
odůvodnění

- (31) Jak se uvádí v článku 14, pojem „postavení“ může zahrnovat také postavení uprchlíka.

↓ 2004/83/ES 24. bod
odůvodnění (přízpůsobený)

- (32) Je nezbytné stanovit také minimální normy pro definici a obsah statusu ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☐ ochrany. ~~Podpůrná~~ ☒ Doplňková ☐ ochrana by měla být doplňkovou a dodatečnou k ochraně uprchlíků zakotvené v Ženevské úmluvě.

↓ 2004/83/ES 25. bod
odůvodnění (přízpůsobený)

- (33) Je nezbytné zavést kritéria, na jejichž základě mají být žadatelé o mezinárodní ochranu uznáváni za osoby, které mají nárok na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☐ ochranu. Tato kritéria by měla být definována na základě mezinárodních závazků vyplývajících z právních aktů v oblasti lidských práv a stávající praxe v členských státech.

↓ 2004/83/ES 26. bod
odůvodnění

- (34) Nebezpečí, kterým je všeobecně vystaveno obyvatelstvo jednotlivých zemí nebo jeho část, sama o sobě nepředstavují konkrétní ohrožení, které by mohlo být hodnoceno jako vážná újma.

↓ 2004/83/ES 27. bod
odůvodnění

- (35) Rodinní příslušníci jsou již z důvodu svého příbuzenského vztahu k uprchlíkovi zpravidla vystaveni pronásledování takovým způsobem, který by mohl být důvodem pro přiznání postavení uprchlíka.

↓ 2004/83/ES 28. bod
odůvodnění

- (36) Pojmy bezpečnosti státu a veřejného pořádku se vztahují rovněž na případy, kdy státní příslušník třetí země patří ke spolčení podporujícímu mezinárodní terorismus nebo podporuje takové spolčení.

↓ 2004/83/ES 29. bod
odůvodnění

~~Výhody poskytované rodinným příslušníkům osob, kterým byl přiznán status podpůrné ochrany, sice nemusí být stejné, jako výhody poskytované způsobilému nositeli, je však třeba, aby byly přiměřené ve srovnání s výhodami, které požívají osoby, kterým byl přiznán status podpůrné ochrany.~~

↓ nový

- (37) Je nezbytné zajistit plné dodržování zásady nediskriminace a zároveň reagovat na výzvu vyslovenou Haagským programem ke stanovení jednotného statusu. Za tímto účelem a s výjimkou nutných a objektivně zdůvodněných případů by osobám požívajícím doplňkové ochrany měla být udělena stejná práva a výhody jako uprchlíkům a měly by se na ně vztahovat stejné podmínky způsobilosti.

↓ 2004/83/ES 30. bod
odůvodnění

- (38) Členské státy mohou v mezích daných mezinárodními závazky stanovit, že je udělení výhod týkajících se přístupu k zaměstnání, sociální a zdravotní péči a přístupu k integračním opatřením podmíněno předchozím vydáním povolení k pobytu.

↓ nový

- (39) Aby osoby požívající mezinárodní ochrany mohly účinněji uplatňovat práva a výhody stanovené v této směrnici, je nezbytné zohlednit jejich zvláštní potřeby a konkrétní obtíže, s nimiž se při integraci potýkají.

- (40) V této souvislosti je zejména třeba vyvinout úsilí k vyřešení problémů vyplývajících z finančních omezení, která brání osobám požívajícím mezinárodní ochrany v účinném přístupu ke vzdělávání spojenému se zaměstnáním a k odborné přípravě.

↓ 2004/83/ES 31. bod
odůvodnění

- (41) Tato směrnice se nevztahuje na finanční příspěvky členských států na podporu všeobecného ~~a odborného vzdělávání~~.

↓ 2004/83/ES 32. bod
odůvodnění

~~Je třeba zohlednit praktické potíže, se kterými se setkávají osoby, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ochrany, při ověřování svých zahraničních diplomů, osvědčení nebo jiných dokladů o dosažené kvalifikaci~~

↓ nový

- (42) Je nezbytné zvážit zvláštní opatření, která by účinně vyřešila potíže, s nimiž se osoby požívající mezinárodní ochrany v praxi setkávají při ověřování svých zahraničních diplomů, osvědčení nebo jiných dokladů o dosažené kvalifikaci, zejména kvůli chybějícím písemným dokladům a jejich neschopnosti hradit náklady související s postupy uznávání kvalifikace.

↓ 2004/83/ES 33. bod
odůvodnění
⇒ nový

- (43) Zvláště k předcházení sociálním potížím je vhodné osobám, kterým bylo přiznáno ~~postavení uprchlíka nebo status podpůrné ochrany~~, ⇒ požívajícím mezinárodní ochrany ⇐ v rámci sociální péče poskytovat bez diskriminace přiměřené sociální dávky a prostředky k živobytí.

↓ 2004/83/ES 34. bod
odůvodnění

~~Pokud jde o sociální a zdravotní péči, měly by být formy a podrobné úpravy poskytování základních dávek osobám, kterým byla přiznána podpůrná ochrana, určeny vnitrostátním právem. Možnost omezení dávek pro osoby, kterým byl přiznán status podpůrné ochrany, na základní dávky je třeba chápat v tom smyslu, že tento pojem zahrnuje alespoň příspěvek ve výši minimálního příjmu, pomoci v případě~~

~~nemoci a v těhotenství a pomoc při rodičovství, jsou-li tyto dávky poskytovány vlastním státním příslušníkům podle právních předpisů dotyčného členského státu.~~

↓ 2004/83/ES 35. bod
odůvodnění
⇒ nový

- (44) ~~Osobám, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ochrany,~~
⇒ požívajícím mezinárodní ochrany ⇐ by měl být zaručen přístup ke zdravotní péči včetně péče o tělesné a duševní zdraví.
-

⇓ nový

- (45) Zvláštní potřeby osob požívajících mezinárodní ochrany a jejich konkrétní situace by měly být zohledněny v co největší míře v integračních programech, jež jsou jim poskytovány.
-

↓ 2004/83/ES 36. bod
odůvodnění

- (46) Provádění této směrnice by mělo být pravidelně hodnoceno, s přihlédnutím zejména k vývoji mezinárodních závazků členských států týkajících se nenavracení, vývoje trhů práce v členských státech a rozvoje společných základních zásad integrace.
-

↓ 2004/83/ES 37. bod
odůvodnění

- (47) Jelikož cílů této směrnice, totiž stanovení minimálních norem poskytování mezinárodní ochrany státním příslušníkům třetích států a osobám bez státní příslušnosti členskými státy a obsahu poskytované ochrany, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto, z důvodu rozsahu a účinků této směrnice, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
-

↓ 2004/83/ES 38. bod
odůvodnění

~~V souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, vyjádřilo Spojené království dopisem ze dne 28. ledna 2002 přání účastnit se přijímání a používání této směrnice.~~

↓ 2004/83/ES 39. bod
odůvodnění

~~V souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, vyjádřilo Irsko dopisem ze dne 13. února 2002 přání účastnit se přijímání a používání této směrnice.~~

↓ 2004/83/ES 40. bod
odůvodnění

- (48) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko nepodílí na přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná,
-

⇓ nový

- (49) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ta ustanovení, která v porovnání s předchozí směrnicí představují podstatnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení totiž vyplývá z předchozí směrnice.
- (50) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnice uvedené v příloze I části B ve vnitrostátním právu,
-

↓ 2004/83/ES (přizpůsobený)
⇒ nový

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

Obecná ustanovení

Článek 1

~~Předmět a oblast působnosti~~ ☒ Účel ☒

Účelem této směrnice je stanovit minimální normy, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli ~~žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu~~ ⇒ požívat mezinárodní ochrany ⇐, a obsah poskytnuté ochrany.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice ☒ se rozumí ☒ :

- a) „mezinárodní ochranou“ postavení uprchlíka nebo ~~postavení~~ ☒ status ☒ ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany, definované v písmenech ~~d) e)~~ a ~~f) g)~~;

↓ nový

- b) „osobami požívajícími mezinárodní ochrany“ osoby, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany, jak je definováno v písmenech e) a g);

↓ 2004/83/ES (přízpůsobený)

- ~~b)c)~~ „Ženevskou úmluvou“ Úmluva o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967;

- ~~e)d)~~ „uprchlíkem“ státní příslušník třetí země, který se v důsledku oprávněných obav před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů nachází mimo zemi své státní příslušnosti a je neschopen přijmout, nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám odmítá ochranu dotyčné země, nebo osoba bez státní příslušnosti, která se ze stejných shora uvedených důvodů nachází mimo zemi svého dosavadního pobytu, která vzhledem ke shora uvedeným obavám se tam nechce nebo nemůže vrátit a na kterou se nevztahuje článek 12;

- ~~d)e)~~ „postavením uprchlíka“ uznání státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti členským státem za uprchlíka;

- ~~e)f)~~ „osobou, která má nárok na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu“ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, která nesplňuje podmínky pro uznání za uprchlíka, ale u které existují závažné důvody se domnívat, že pokud by se vrátila do země svého původu, nebo v případě osoby bez státní příslušnosti do země svého dosavadního pobytu, byla by vystavena reálné hrozbě, že utrpí vážnou újmu uvedenou v článku 15, a na kterou se ~~nevztahují~~ nevztahuje čl. 17 odst. 1 a 2, přičemž tato osoba nemůže nebo vzhledem ke shora uvedené hrozbě nechce přijmout ochranu dotyčné země;

- ~~f)g)~~ „statusem ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany“ uznání státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti členským státem za osobu, která má nárok na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu;

- ~~e)h)~~ „žádostí o mezinárodní ochranu“ žádost o ochranu členským státem podaná státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti, u níž lze předpokládat, že žadatel usiluje o získání postavení uprchlíka nebo statusu ~~podpůrné~~

☒ doplňkové ☒ ochrany, a ve které nežádá výslovně o jinou formu ochrany, jež nespadá do oblasti působnosti této směrnice a o níž lze požádat samostatně;

↓ nový

i) „žadatelem“ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, kteří podali žádost o mezinárodní ochranu, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto;

↓ 2004/83/ES (přizpůsobený)

⇒ nový

~~h))~~ h) „rodinnými příslušníky“ tito členové rodiny osoby, ~~které bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ochrany,~~ ⇒ požívající mezinárodní ochrany ⇐ ~~kteří se zdržují~~ ~~zdržující se~~ v souvislosti se žádostí o mezinárodní ochranu ve stejném členském státě, pokud tato rodina existovala již v zemi původu:

- manžel nebo manželka osoby, ~~které bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ochrany,~~ ⇒ požívající mezinárodní ochrany ⇐ anebo její nesezdaný partner či partnerka, se kterým žije v trvalém vztahu, pokud se k nesezdaným párům v právních předpisech nebo praxi členského státu přistupuje podle jeho cizineckého práva podobně jako k párům sezdaným,
- nezletilé děti ~~párů uvedených~~ ☒ párů uvedených ☒ v první odrážce nebo osoby, ~~které bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ochrany,~~ ⇒ požívající mezinárodní ochrany, ⇐ pokud jsou svobodné ~~a jsou nezaopatřené~~, bez ohledu na to, zda se jedná o děti manželské, nemanželské nebo osvojené ve smyslu vnitrostátního práva;

↓ nový

- vdané či ženaté nezletilé děti párů uvedených v první odrážce nebo osoby požívající mezinárodní ochrany bez ohledu na to, zda se jedná o děti manželské, nemanželské nebo osvojené ve smyslu vnitrostátního práva, pokud je v jejich nejlepším zájmu, aby bydlely ve stejné zemi jako osoba požívající mezinárodní ochrany;
- otec, matka nebo jiný dospělý příbuzný, jenž podle práva nebo zvyklostí odpovídá za osobu požívající mezinárodní ochrany, pokud je tato osoba nezletilá a svobodná, nebo pokud je nezletilá a vdaná či ženatá, ale je v jejím nejlepším zájmu, aby bydlela ve stejné zemi jako její otec, matka nebo jiný dospělý příbuzný, který za ni odpovídá;
- nezletilí svobodní sourozenci osoby požívající mezinárodní ochrany, pokud je tato osoba nezletilá a svobodná, nebo pokud osoba požívající mezinárodní ochrany nebo její sourozenci jsou nezletilí a vdaní či

ženatí, ale je v nejlepším zájmu jednoho nebo některých z nich, aby bydleli ve stejné zemi;

k) „nezletilou osobou“ státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti mladší osmnácti let;

↓ 2004/83/ES (přizpůsobený)
⇒ nový

~~i)l)~~ „nezletilou ~~ymi osobouami~~ bez doprovodu“ ~~státní příslušníci třetí země a osoby bez státní příslušnosti mladší 18 let~~ ⇒ nezletilá osoba ⇐ , kteréá vstupuje na území členských států bez doprovodu dospělé osoby, jež za něi podle práva nebo zvyklostí odpovídá, a to po dobu, po kterou se skutečně nenacházejí v péči takové osoby; tato definice zahrnuje i nezletiléou osobyy, jež jsou ☒ je ☒ ponechána bez doprovodu po vstupu na území členských států;

~~i)m)~~ „povolením k pobytu“ povolení nebo schválení vydané orgány členského státu ve formě stanovené právními předpisy dotyčného členského státu, které dovoluje státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti pobývat na území tohoto členského státu;

~~k)n)~~ „zemí původu“ jedna nebo více zemí, jejichž státní příslušnost žadatel má, nebo v případě osoby bez státní příslušnosti jedna nebo více zemí dosavadního pobytu žadatele.

Článek 3

Příznivější normy

Členské státy mohou zavést nebo zachovávat příznivější normy pro určování osob splňujících podmínky pro získání postavení uprchlíka nebo osob, které mají nárok na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu, a pro určování obsahu mezinárodní ochrany, jsou-li slučitelné s touto směrnicí.

KAPITOLA II

Posuzování žádostí o mezinárodní ochranu

Článek 4

Posuzování skutečností a okolností

1. Členské státy mohou pokládat za povinnost žadatele předložit co nejdříve všechny náležitosti potřebné k doložení žádosti o mezinárodní ochranu. Povinností členského státu je posoudit významné náležitosti žádosti ve spolupráci se žadatelem.

2. Náležitosti uvedené v odstavci 1 zahrnují prohlášení žadatele a všechny dokumenty, jež má žadatel k dispozici a které uvádějí jeho věk, jeho původ, jeho vztahy včetně dotčených příbuzných, jeho totožnost, státní příslušnost nebo příslušnosti, zemi nebo země a místo nebo místa jeho předchozího pobytu, předchozí žádosti o azyl, cestovní trasy, průkazy totožnosti a cestovní doklady a důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu.
3. Posouzení žádosti o mezinárodní ochranu se provádí jednotlivě a jsou při něm zohledněny
 - a) všechny významné skutečnosti týkající se země původu v době rozhodování o žádosti, včetně právních předpisů země původu a způsobu jejich uplatňování;
 - b) významná prohlášení a dokumenty předložené žadatelem, včetně informací o tom, zda žadatel byl nebo by mohl být pronásledován nebo zda utrpěl nebo by mohl utrpět vážnou újmu;
 - c) konkrétní postavení a osobní situace žadatele, včetně takových faktorů jako jsou původ, pohlaví a věk, aby na základě osobní situace žadatele bylo možno posoudit, zda by jednání, kterým žadatel byl nebo mohl být vystaven, mohla být považována za pronásledování nebo vážnou újmu;
 - d) skutečnost, zda žadatel po opuštění země původu vyvíjel činnost, jejímž jediným nebo hlavním účelem bylo vytvoření nezbytných podmínek pro požádání o mezinárodní ochranu, aby bylo možno posoudit, zda by tato činnost vystavila žadatele pronásledování nebo vážné újmě, kdyby se do uvedené země vrátil;
 - e) skutečnost, zda by od žadatele bylo možné rozumně očekávat, že by využil ochrany jiné země, ve které mohl požádat o občanství.
4. Skutečnost, že žadatel již byl pronásledován nebo utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování nebo způsobení vážné újmy, je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení újmy se již nebude opakovat.
5. Uplatňují-li členské státy zásadu, podle které je povinností žadatele, aby žádost o mezinárodní ochranu zdůvodnil, a nejsou-li jednotlivá prohlášení žadatele doložena písemnými nebo jinými doklady, nevyžadují tato prohlášení důkazy při splnění těchto podmínek:
 - a) žadatel vynaložil skutečné úsilí, aby svou žádost odůvodnil;
 - b) žadatel předložil všechny náležitosti, které měl k dispozici, a podal uspokojivé vysvětlení ohledně jiných chybějících náležitostí;
 - c) prohlášení žadatele byla shledána souvislými a hodnověrnými a nejsou v rozporu s dostupnými zvláštními i obecnými informacemi o případu žadatele;
 - d) ~~ž~~ žadatel požádal o mezinárodní ochranu v nejkratším možném čase, ledaže může prokázat dobrý důvod, proč tak neučinil;

- e) byla zjištěna celková hodnověrnost žadatele.

Článek 5

Potřeba mezinárodní ochrany vznikající na místě

1. Odůvodněná obava z pronásledování nebo reálné nebezpečí vážné újmy mohou být založeny na událostech, k nimž došlo po odjezdu žadatele ze země původu.
2. Odůvodněná obava z pronásledování nebo reálné nebezpečí vážné újmy mohou být založeny na činnosti, kterou žadatel vyvíjel po opuštění země původu, zejména pokud se zjistí, že činnost, o kterou se dotýčná žádost opírá, představuje vyjádření a pokračování názorů a přesvědčení, které měl žadatel v zemi původu.
3. Aniž je dotčena Ženevská úmluva, mohou členské státy rozhodnout, že žadateli, který podává následnou žádost, se postavení uprchlíka obvykle nepřizná, je-li nebezpečí pronásledování založeno na okolnostech, které vyvolal sám žadatel po opuštění země původu.

Článek 6

Původci pronásledování nebo vážné újmy

Mezi původce pronásledování nebo vážné újmy patří

- a) stát;
- b) strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu;
- c) nestátní původci, lze-li prokázat, že původci uvedení v písmenech a) a b), včetně mezinárodních organizací, nejsou schopni nebo ochotni poskytnout ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu, které jsou uvedeny v článku 7.

Článek 7

Poskytovatelé ochrany

1. Ochrana ~~je~~ ⇒ před pronásledováním nebo vážnou újmu musí být účinná a trvalá a ⇐ mohou ji poskytovat ⇒ pouze ⇐ :
 - a) stát nebo
 - b) strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, které ovládají stát nebo podstatnou část území státu ⇒ a jsou ochotny a schopny prosazovat právní stát ⇐.

2. Má se zpravidla za to, že $\Rightarrow$ účinná a trvalá $\Leftarrow$ ochrana je poskytována, jestliže subjekty uvedené v odstavci 1 učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup.
3. Při posuzování, zda určitá mezinárodní organizace ovládá stát nebo podstatnou část jeho území a poskytuje ochranu popsanou v odstavci 2, berou členské státy v úvahu případné pokyny obsažené v souvisejících aktech Rady.

Článek 8

Vnitrostátní ochrana

1. V rámci posuzování žádosti o mezinárodní ochranu mohou členské státy dospět k závěru, že určitý žadatel nepotřebuje mezinárodní ochranu, pokud ~~se v části země původu nevyskytují žádné případy odůvodněných obav z pronásledování ani reálné nebezpečí způsobení vážné újmy~~ $\Rightarrow$ má přístup k ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu definované v článku 7 v části země původu $\Leftarrow$ a ~~lze rozumně očekávat, že žadatel bude v dotyčné části země pobývat~~ $\Rightarrow$, do které může bezpečně a legálně odcestovat, do níž je mu umožněn vstup a kde se může usadit $\Leftarrow$.
2. Při posuzování otázky, zda ~~je situace~~ $\Rightarrow$ má žadatel $\Leftarrow$ v části země původu $\Rightarrow$ přístup k ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu $\Leftarrow$ v souladu s odstavcem 1, přihlížejí členské státy při rozhodování o žádosti k celkové situaci panující v dotyčné části země a k osobní situaci žadatele. $\Rightarrow$ Členské státy proto zajistí, aby z různých zdrojů, jako je úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, získávaly přesné a aktuální informace. $\Leftarrow$
3. ~~Odstavec 1 lze použít bez ohledu na existenci technických překážek návratu do země původu.~~

KAPITOLA III

Podmínky pro získání postavení uprchlíka

Článek 9

Akty pronásledování

1. $\boxtimes$ Aby bylo jednání považováno $\Leftarrow$ ~~za~~ za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy ~~je považováno jednání~~, $\boxtimes$ musí být $\Leftarrow$ ~~kte~~ kte ~~ré je~~
 - a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit nebo

- b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).
2. Za pronásledování ve smyslu odstavce 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání:
- a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí;
 - b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem;
 - c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání;
 - d) odepření soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu;
 - e) trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení uvedených v čl. 12 odst. 2;
 - f) jednání namířená proti osobám určitého pohlaví nebo proti dětem.
3. V souladu s čl. 2 písm. c) musí existovat souvislost mezi důvody uvedenými v článku 10 a jednáním kvalifikovaným v odstavci 1 jako pronásledování ⇒ nebo nepřítomností ochrany před takovým jednáním ⇐ .

Článek 10

Důvody pronásledování

1. Při posuzování důvodů pronásledování přihlíží členský stát k těmto hlediskům:
- a) pojem rasy zahrnuje zejména hledisko barvy pleti, původu nebo příslušnosti k určité etnické skupině;
 - b) pojem náboženství zahrnuje zejména zastávání teistických, neteistických a ateistických přesvědčení, účast nebo neúčast na formálních náboženských obřadech konaných soukromě nebo veřejně, sám nebo společně s jinými, jiné náboženské akty nebo vyjádření názorů anebo formu osobního nebo společenského chování založeného na jakémkoli náboženském přesvědčení nebo přikázaného jakýmkoli náboženským přesvědčením;
 - c) pojem národnosti se neomezuje na existenci nebo neexistenci státní příslušnosti, ale zahrnuje zejména příslušnost k určité skupině vymezené jejími kulturními, etnickými nebo jazykovými znaky, společným zeměpisným nebo politickým původem nebo jejím vztahem k obyvatelstvu jiného státu;
 - d) skupina tvoří určitou společenskou vrstvu, zejména jestliže

- příslušníci této skupiny sdílejí vrozený charakteristický rys nebo společnou minulost, kterou nelze změnit, nebo sdílejí charakteristiku nebo přesvědčení, které jsou natolik zásadní pro totožnost nebo svědomí, že daná osoba nemá být nucena, aby se jí zřekla a
- tato skupina má v dotyčné zemi odlišnou totožnost, protože ji okolní společnost vnímá jako odlišnou².

~~V~~ závislosti na okolnostech existujících v zemi původu může určitá společenská vrstva představovat skupinu založenou na ~~společné~~ společném charakteristickém rysu sexuální orientace. Sexuální orientaci nelze chápat tak, že by zahrnovala akty považované podle vnitrostátních právních předpisů členských států za trestné. ⇒ Pro účely určení příslušnosti k určité společenské vrstvě nebo vymezení rysu takové skupiny by měla být náležitě uvažena ~~⇒ O hledisek spojení s pohlavím lze uvažovat, aniž by sama vytvářela domněnku použitelnosti tohoto článku.~~

- e) pojem politických názorů zahrnuje zejména zastávání názorů, myšlenek nebo přesvědčení ohledně potenciálních původců pronásledování uvedených v článku 6 a jejich politik nebo postupů, bez ohledu na to, zda žadatel podle dotyčných názorů, myšlenek nebo přesvědčení jednal.

2. Při posuzování otázky, zda má žadatel odůvodněnou obavu z pronásledování, není důležité, zda žadatel skutečně má rasové, náboženské, národnostní, sociální nebo politické charakteristické rysy, které vedou k pronásledování, jestliže původce pronásledování tyto rysy žadateli připisuje.

Článek 11

Ukončení

1. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti ~~pozbyvá~~ pozbývají postavení uprchlíka, jestliže
 - a) se dobrovolně znovu postavili pod ochranu země své státní příslušnosti nebo
 - b) potom, co ztratili státní příslušnost, znovu ji dobrovolně nabyli nebo
 - c) nabyli novou státní příslušnost a ~~nachází~~ nacházejí se pod ochranou země své nové státní příslušnosti nebo
 - d) dobrovolně se znovu usadili v zemi, kterou opustili nebo do které se nevrátili z obav před pronásledováním nebo
 - e) ~~nemůže~~ nemohou dále odmítat ochranu země své státní příslušnosti, poněvadž okolnosti, pro které byli uznáni uprchlíkem, tam přestaly existovat nebo
 - f) ~~je-li jsou-li osobou osobami~~ je-li jsou-li bez státní příslušnosti, ~~je schopni~~ jsou schopni vrátit se do země svého bývalého pobytu, poněvadž okolnosti, pro které byli uznáni uprchlíkem, tam přestaly existovat.

2. Při hodnocení podle odst. 1 písm. e) a f) přihlížejí členské státy k tomu, zda má změna okolností natolik významnou a trvalou povahu, že obavy uprchlíka z pronásledování již nelze považovat za odůvodněné.

↓ nový

3. Ustanovení odst. 1 písm. e) a f) se nevztahují na uprchlíka, který je schopen uvést naléhavé důvody podložené předchozím pronásledováním pro odmítnutí ochrany země své státní příslušnosti, nebo je-li osobou bez státní příslušnosti, pro odmítnutí ochrany země svého dosavadního pobytu.

↓ 2004/83/ES (přizpůsobený)

Článek 12

Vyloučení

1. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti ~~je~~ jsou vyloučení z postavení uprchlíka, jestliže
- a) ~~spadá~~ spadají do oblasti působnosti čl. 1 odst. D Ženevské úmluvy týkajícího se ochrany nebo podpory od jiných orgánů nebo odborných organizací OSN než ~~vysokého~~ Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Jestliže podobná ochrana nebo podpora není z jakýchkoli důvodů dále udělována osobám, jejichž postavení není ještě definitivně rozhodnuto podle ustanovení příslušných rozhodnutí Valného shromáždění OSN, nabývají tyto osoby nároku na výhody podle této směrnice;
 - b) příslušné úřady země, ve které se usadili, ~~mu~~ jim udělily práva a povinnosti spojené s udělením státní příslušnosti této země nebo práva a povinnosti jim rovnocenné.
2. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti ~~je~~ jsou vyloučení z postavení uprchlíka, existují-li závažné důvody se domnívat, že
- a) se dopustili zločinu proti míru, válečného zločinu nebo zločinu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto zločinech;
 - b) se dopustili vážného nepolitického zločinu mimo zemi svého azylu dříve, než byli uznáni uprchlíkem, tj. před vydáním povolení k pobytu na základě přiznání postavení uprchlíka. Za vážné nepolitické zločiny lze považovat zvláště kruté činy, přestože byly údajně spáchány s politickým cílem;
 - c) ~~je~~ jsou ~~vinní~~ vinní činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v článcích 1 a 2 Charty OSN.

3. Odstavec 1 se vztahuje též na osoby, které podněcují k páčání zločinů v něm uvedených nebo se na jejich páčání jinak účastní.

KAPITOLA IV

Postavení uprchlíka

Článek 13

Přiznání postavení uprchlíka

Členské státy přiznávají postavení uprchlíka státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti, které splňují podmínky pro získání postavení uprchlíka v souladu s kapitolami II a III.

Článek 14

Odnětí, ukončení platnosti nebo zamítnutí prodloužení platnosti postavení uprchlíka

1. Pokud jde o žádosti o mezinárodní ochranu podané po vstupu ~~těto~~ směrnice 2004/83/ES v platnost, členské státy odejmou, ukončí platnost nebo zamítnou prodloužení platnosti postavení uprchlíka přiznané vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, pokud již přestali být uprchlíkem v souladu s článkem 11.
2. Aniž je dotčena povinnost uprchlíka v souladu s čl. 4 odst. 1 sdělit všechny významné skutečnosti a poskytnout všechny související dokumenty, jež má k dispozici, prokazuje v jednotlivém případě členský stát, který postavení uprchlíka přiznal, že dotyčná osoba přestala být uprchlíkem nebo nikdy nebyla uprchlíkem v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.
3. Členské státy odejmou, ukončí nebo zamítnou prodloužení platnosti postavení uprchlíka státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, jestliže po přiznání postavení uprchlíka dotyčný členský stát zjistí, že
 - a) dotyčná osoba měla být nebo je vyloučena z postavení uprchlíka podle článku 12;
 - b) její nesprávné popsání nebo neuvedení skutečností, včetně použití padělaných dokumentů, mělo na přiznání postavení uprchlíka rozhodující vliv.
4. Členské státy mohou odejmout, ukončit nebo zamítnout prodloužení platnosti postavení přiznaného uprchlíkovi vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem, jestliže
 - a) existují závažné důvody k tomu, aby byl považován za nebezpečí pro bezpečnost členského státu, v němž se nachází;

- b) jako osoba odsouzená pravomocným rozsudkem za zvlášť závažný trestný čin představuje nebezpečí pro společnost dotyčného členského státu.
5. V situacích uvedených v odstavci 4 se mohou členské státy rozhodnout nepřiznat postavení uprchlíka, jestliže toto rozhodnutí ještě nebylo přijato.
6. Osoby, na které se vztahují odstavce 4 a 5, jsou způsobilé k právům uvedeným v článcích 3, 4, 16, 22, 31 a 32 a 33 Ženevské úmluvy nebo podobným právům, pokud se nacházejí v dotyčném členském státě.

KAPITOLA V

Podmínky pro získání nároku na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu

Článek 15

Vážná újma

Vážnou újmou se rozumí

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti nebo
- b) mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest vůči žadateli v zemi původu nebo
- c) vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu.

Článek 16

Ukončení

1. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti ~~přestává~~ přestávají být osobou, která má nárok na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu, jestliže okolnosti, které vedly k přiznání ~~postavení~~ ☒ statusu ☒ ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany, přestanou existovat nebo se změní do té míry, že ochrany již není třeba.
2. Při uplatňování odstavce 1 přihlížejí členské státy k tomu, zda je změna okolností natolik významná a dlouhodobá, že osoba, která má nárok na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu, již není vystavena skutečnému nebezpečí vážné újmy.

↓ nový

3. Odstavec 1 se nevztahuje na osobu požívající doplňkové ochrany, jež je schopna uvést naléhavé důvody podložené předchozí vážnou újmou pro odmítnutí ochrany země své státní příslušnosti, nebo je-li osobou bez státní příslušnosti, pro odmítnutí ochrany země svého dosavadního pobytu.
-

↓ 2004/83/ES (přizpůsobený)

⇒ nový

Článek 17

Vyloučení

1. Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti ~~není nejsou~~ způsobilá způsobilí k ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochraně, existují-li vážné důvody se domnívat, že
- a) se dopustili zločinu proti míru, válečného zločinu nebo zločinu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto zločinech;
 - b) se dopustili vážného nepolitického zločinu;
 - c) ~~je jsou~~ ~~vinen vinní~~ činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN;
 - d) ~~představuje~~ představují nebezpečí pro společnost nebo pro bezpečnost členského státu, ve kterém se nachází.
2. Odstavec 1 se vztahuje též na osoby, které podněcují k páchání zločinů v něm uvedených nebo se na jejich páchání jinak účastní.
3. Členské státy mohou vyloučit státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti z možnosti získat ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu, pokud před svým přijetím v členském státě spáchali jeden nebo více zločinů, na které se odstavec 1 nevztahuje a za které lze uložit trest odnětí svobody, kdyby byl spáchán v dotyčném členském státě, a pokud dotyčná osoba opustila svou zemi původu pouze proto, aby se vyhnula trestům za uvedené zločiny.

Status ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany

Článek 18

Přiznání ~~postavení podpůrné~~ ☒ statusu doplňkové ☒ ochrany

Členské státy přiznají status ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti splňujícím podmínky pro získání ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany podle kapitol II a V.

Článek 19

Odnětí, ukončení nebo zamítnutí prodloužení platnosti statusu ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany

1. Pokud jde o žádosti o mezinárodní ochranu podané po vstupu této směrnice v platnost, členské státy odejmou, ukončí platnost nebo zamítnou prodloužení platnosti statusu ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany, který byl přiznán vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, pokud již dotyčná osoba přestala být osobou, která má nárok na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu podle článku 16.
2. Členské státy mohou odejmout, ukončit nebo zamítnout prodloužení platnosti statusu ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany přiznané vládním, správním, soudním nebo kvazisoudním orgánem státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, pokud dotyčná osoba po přiznání statusu ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany měla být podle čl. 17 odst. 3 vyloučena z možnosti získat ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu.
3. Členské státy odejmou, ukončí nebo zamítnou prodloužení platnosti statusu ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany státnímu příslušníkovi třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti, jestliže
 - a) se po přiznání statusu ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany zjistí, že dotyčná osoba měla být nebo je vyloučena z možnosti získat ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu podle čl. 17 odst. 1 a 2;
 - b) ~~její~~ jejich nesprávné popsání nebo neuvedení skutečností, včetně použití padělaných dokumentů, mělo na přiznání statusu ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany rozhodující vliv.
4. Aniž je dotčena povinnost státního příslušníka třetí země nebo osoby bez státní příslušnosti v souladu s čl. 4 odst. 1 sdělit všechny významné skutečnosti a poskytnout všechny související dokumenty, které ~~má~~ mají k dispozici, prokazuje v jednotlivém případě členský stát, který status ~~podpůrné~~ ☒ doplňkové ☒ ochrany

přiznal, že dotyčná osoba přestala být nebo není osobou, která má nárok na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu podle odstavců 1, 2 a 3 tohoto článku.

KAPITOLA VII

Obsah mezinárodní ochrany

Článek 20

Obecná pravidla

1. Touto kapitolou nejsou dotčena práva stanovená v Ženevské úmluvě.
2. Tato kapitola se vztahuje na uprchlíky i na osoby, které mají nárok na ~~podpůrnou~~ ☒ doplňkovou ☒ ochranu, není-li uvedeno jinak.
3. Při provádění této kapitoly členské státy zohlední zvláštní situaci zranitelných osob, například nezletilých osob, nezletilých osob bez doprovodu, zdravotně postižených osob, starých osob, těhotných žen, osamělých rodičů s nezletilými dětmi ⇒ , obětí obchodování s lidmi, osob s psychickými problémy ⇐ a osob, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.
4. Odstavec 3 se vztahuje pouze na osoby, u kterých byly zvláštní potřeby zjištěny po individuálním zhodnocení jejich situace.
5. Při provádění ustanovení této kapitoly týkajících se nezletilých osob se členské státy řídí především nejlepšími zájmy dítěte.

~~6. Členské státy mohou v mezích určených Ženevskou úmluvou snížit dávky uvedené v této kapitole a poskytované uprchlíkovi, který získal postavení uprchlíka na základě činností vyvíjených výhradně nebo především pro vytvoření podmínek potřebných ke svému uznání za uprchlíka.~~

~~7. Členské státy mohou v mezích určených jejich mezinárodními závazky snížit dávky uvedené v této kapitole a poskytované osobě, která má nárok na podpůrnou ochranu, pokud jí byl status podpůrné ochrany přiznán na základě činností vyvíjených výhradně nebo zejména za účelem vytvoření podmínek potřebných ke svému uznání jako osoby, která má nárok na podpůrnou ochranu.~~

Článek 21

Ochrana před navracením

1. Členské státy dodržují zásadu nenavracení v souladu se svými mezinárodními závazky.

2. Nevylučují-li to mezinárodní závazky uvedené v odstavci 1, mohou členské státy uprchlíka navrátit bez ohledu na to, zda je formálně uznán, jestliže
 - a) existují závažné důvody pro to, aby byl považován za nebezpečí pro bezpečnost členského státu, v němž se nachází nebo
 - b) jako osoba odsouzená pravomocným rozsudkem za zvlášť závažný trestný čin představuje nebezpečí pro společnost dotyčného členského státu.
3. Členské státy mohou odejmout, ukončit platnost nebo zamítnout prodloužení platnosti nebo přiznání povolení k pobytu uprchlíkovi, na kterého se vztahuje odstavec 2.

Článek 22

Informace

Členské státy poskytují osobám ~~⇒ požívajícím mezinárodní ochrany ⇐~~ ~~uznaným za osoby potřebující mezinárodní ochranu~~ co nejdříve poté, co jim bylo přiznáno dané postavení ochrany, přístup k informacím o právech a povinnostech týkajících se dotyčného postavení v jazyce, ~~⇒ o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí ⇐~~ ~~kterému pravděpodobně rozumí.~~

Článek 23

Zachování celistvosti rodiny

1. Členské státy zajistí, aby mohla být zachována celistvost rodiny.
2. Členské státy zajistí, aby rodinní příslušníci osoby, ~~jíž bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo statusu podpůrné ochrany~~ ~~⇒ požívající mezinárodní ochrany ⇐~~, kteří sami nesplňují podmínky pro získání ~~tohoto postavení~~ ~~⇒ této ochrany ⇐~~, měli nárok na výhody uvedené v článcích 24 až 34, podle vnitrostátních postupů a pokud je to slučitelné s osobním právním postavením rodinného příslušníka.

~~Pokud jde o rodinné příslušníky osob, kterým byl přiznán nárok na podpůrnou ochranu, mohou členské státy vymezit podmínky vztahující se na tyto výhody.~~

~~V těchto případech členské státy zajistí, aby všechny poskytované výhody zaručovaly přiměřenou životní úroveň.~~
3. Odstavce 1 a 2 nejsou použitelné, pokud rodinný příslušník je nebo by byl vyloučen z ~~postavení uprchlíka nebo postavení podpůrné ochrany~~ ~~⇒ mezinárodní ochrany ⇐~~ na základě kapitol III a V.
4. Bez ohledu na odstavce 1 a 2 mohou členské státy odmítnout, omezit nebo odejmout výhody, které jsou v nich uvedené, z důvodů bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku.

5. Členské státy mohou rozhodnout, že tento článek se vztahuje také na jiné blízké příbuzné, kteří žili společně jako součást dané rodiny v době, kdy opouštěli zemi původu, a kteří byli v té době plně nebo z velké části závislí na osobě, ~~které bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné~~ ⇒ požívající mezinárodní ochrany ⇐ .

Článek 24

Povolení k pobytu

1. Co nejdříve po přiznání ~~postavení uprchlíka~~ ⇒ mezinárodní ochrany ⇐ udělí členský stát osobám, kterým bylo ~~ale~~ přiznáno ~~ea~~, povolení k pobytu, které má dobu platnosti alespoň tři roky a lze ji prodloužit, pokud tomu nebrání závažné důvody bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku a aniž je dotčen čl. 21 odst. 3.

Aniž je dotčen čl. 23 odst. 1, může být rodinným příslušníkem osob, ~~kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka,~~ ⇒ požívajících mezinárodní ochrany ⇐ vydáno povolení k pobytu, které má dobu platnosti kratší než tři roky a lze ji prodloužit.

~~2. Co nejdříve po přiznání statusu podpůrné ochrany vydá členský stát osobám, kterým byl tento status přiznán, povolení k pobytu, které má dobu platnosti alespoň jeden rok a lze ji prodloužit, pokud tomu nebrání závažné důvody bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku.~~

Článek 25

Cestovní doklady

1. Členské státy vystaví osobám, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka, cestovní doklady ve formě uvedené v příloze Ženevské úmluvy, jež jim umožní cestování mimo jejich území, pokud tomu nebrání závažné důvody státní bezpečnosti nebo veřejného pořádku.
2. Členské státy vystaví osobám, kterým byl přiznán status ~~podpůrné~~ ⇔ doplňkové ⇔ ochrany a které nemohou získat cestovní pas daného státu, doklady, jež jim umožní cestování ⇒ mimo jejich území ⇐ , ~~alespoň když vzniknou naléhavé humanitární důvody, které vyžadují jejich přítomnost v jiném státě,~~ pokud tomu nebrání závažné důvody státní bezpečnosti nebo veřejného pořádku.

Článek 26

Přístup k zaměstnání

1. Členské státy povolují osobám, ~~kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka,~~ ⇒ požívajícím mezinárodní ochrany ⇐ vykonávat zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost podle předpisů, které se obecně vztahují na dotyčné povolání a veřejnou službu, bezprostředně po přiznání ~~postavení uprchlíka~~ ⇒ ochrany ⇐ .

2. Členské státy zajistí, aby byly osobám, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka, ⇒ požívajícím mezinárodní ochrany ⇐ nabídnuty příležitosti ke vzdělávání spojenému se zaměstnáním pro dospělé, k odborné přípravě, ⇒ včetně odborných kurzů ke zvyšování kvalifikace, ⇐ a k pracovní praxi na pracovišti ⇒ a poradenských služeb poskytovaných úřady práce, ⇐ za podmínek rovnocenných s těmi, které platí pro jejich státní příslušníky.

↓ nový

3. Členské státy se snaží osobám požívajícím mezinárodní ochrany usnadňovat přístup k možnostem vzdělávání spojeného se zaměstnáním a k odborné přípravě, jež jsou uvedeny v odstavci 2, a to v případě potřeby prostřednictvím opatření, jako je poskytování stipendií na obživu a půjček nebo možnost pracovat na částečný úvazek při studiu.

↓ 2004/83/ES

⇒ nový

~~3. Členské státy povolují osobám, kterým byl přiznán status podpůrné ochrany, vykonávat zaměstnání nebo samostatnou výdělečnou činnost podle předpisů, které se obecně vztahují na dotyčné povolání a veřejnou službu, bezprostředně po přiznání statusu podpůrné ochrany. Lze přihlížet k situaci na trhu práce v členských státech, včetně dávání přednosti přístupu k zaměstnání na omezenou dobu určenou podle vnitrostátního práva. Členské státy zajistí, aby osoba, které byl přiznán status podpůrné ochrany, měla přístup k pracovnímu místu, které jí je nabídnuto v souladu s vnitrostátními pravidly o prioritách na trhu práce.~~

~~4. Členské státy zajistí, aby měly osoby, kterým byl přiznán status podpůrné ochrany, přístup k možnostem vzdělávání spojeného se zaměstnáním pro dospělé osoby, k odborné přípravě a k praxi na pracovišti za podmínek určených členskými státy.~~

54. Odměňování, přístup k systémům sociálního zabezpečení pro zaměstnance i osoby samostatně výdělečně činné a jiné podmínky zaměstnání se řídí vnitrostátním právem.

Článek 27

Přístup ke vzdělání

1. Členské státy poskytují všem nezletilým osobám, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ⇒ požívajícím mezinárodní ⇐ ochrany, plný přístup k systému vzdělávání za stejných podmínek, jaké platí pro jejich státní příslušníky.
2. Členské státy umožňují dospělým osobám, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ⇒ požívajícím mezinárodní ⇐ ochrany, přístup k obecnému

systému vzdělávání, dalšímu vzdělávání nebo rekvalifikaci za stejných podmínek, jaké platí pro státní příslušníky třetích zemí, kteří na jejich území oprávněně pobývají.

~~3. Členské státy zajistí, aby bylo při používání stávajících postupů uznávání zahraničních diplomů, osvědčení a jiných dokladů o formální kvalifikaci osobám, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ochrany, poskytováno stejné zacházení jako státním příslušníkům dotyčného členského státu.~~

↓ nový

Článek 28

Přístup k postupům uznávání kvalifikace

1. Členské státy zajistí, aby bylo při používání stávajících postupů uznávání zahraničních diplomů, osvědčení a jiných dokladů o formální kvalifikaci osobám požívajícím mezinárodní ochrany poskytováno stejné zacházení jako státním příslušníkům dotyčného členského státu.
2. Členské státy se snaží zajistit osobám požívajícím mezinárodní ochrany, jež nemohou předložit písemné doklady o své kvalifikaci, přístup k příslušným režimům posuzování, potvrzování platnosti a akreditace předchozího vzdělání. Všechna taková opatření dodržují čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací²⁰.
3. Členské státy se snaží zajistit, aby osobám požívajícím mezinárodní ochrany nebylo bráněno ve snaze o uznání jejich zahraničních diplomů, osvědčení nebo jiných dokladů o dosažené kvalifikaci či akreditaci předchozího vzdělání kvůli nákladům s tím spojeným.

↓ 2004/83/ES
⇒ nový

Článek ~~28~~29

Sociální péče

1. Členské státy zajistí, aby byla osobám, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ⇒ požívajícím mezinárodní ⇐ ochrany, v členském státě, který toto postavení nebo status ⇒ tuto ochranu ⇐ přiznal, poskytována stejná nezbytná sociální péče, jaká je poskytována státním příslušníkům tohoto členského státu.

²⁰ Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 22.

2. ~~2. Odehylně od obecného pravidla uvedeného v odstavci 1 mohou členské státy omezit sociální péči poskytované osobám, kterým byl přiznán status podpůrné ochrany, na základní dávky, které jsou pak poskytovány ve stejném rozsahu a za stejných podmínek způsobilosti, jaké platí pro vlastní státní příslušníky.~~

Článek 2030

Zdravotní péče

1. Členské státy zajistí, aby měly osoby, kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ~~status podpůrné~~ ⇒ požívající mezinárodní ~~ochrany~~ ⇒ přístup ke zdravotní péči za stejných podmínek, jaké platí pro státní příslušníky členského státu, který ~~tato postavení~~ ⇒ tuto ochranu ⇒ přiznal.

~~2. Odehylně od obecného pravidla uvedeného v odstavci 1 mohou členské státy omezit zdravotní péči poskytovanou osobám, kterým byl přiznán status podpůrné ochrany, na základní dávky, které jsou pak poskytovány ve stejném rozsahu a za stejných podmínek, jaké platí pro vlastní státní příslušníky.~~

32. Členské státy poskytují přiměřenou zdravotní péči ⇒ a v případě potřeby i péči o duševní zdraví ⇒ za stejných podmínek, jaké platí pro státní příslušníky členského státu, který dotyčné postavení nebo status přiznal, osobám, kterým bylo přiznáno ~~postavení uprchlíků nebo status podpůrné ochrany a~~ ⇒ požívajícím mezinárodní ochrany, ⇒ které mají zvláštní potřeby, například těhotným ženám, zdravotně postiženým osobám, osobám, které byly podrobeny mučení, znásilnění nebo jiným formám hrubého psychického, fyzického nebo sexuálního násilí, nebo nezletilým osobám, které byly obětmi zneužívání, zanedbávání, vykořisťování, mučení, krutého, nelidského a ponižujícího zacházení nebo které trpěly v ozbrojeném konfliktu.

Článek 3031

Nezletilé osoby bez doprovodu

1. Členské státy přijmou co nejdříve po přiznání ~~postavení uprchlíka nebo podpůrné~~ ⇒ mezinárodní ~~ochrany~~ nezbytná opatření k zajištění zastoupení nezletilých osob bez doprovodu zákonným opatrovníkem nebo organizací pověřenou péčí o nezletilé osoby a jejich blaho nebo jakýmkoli jiným vhodným zástupcem, včetně zástupce ustanoveného na základě právních předpisů nebo rozhodnutí soudu.
2. Členské státy zajistí, aby potřeby nezletilé osoby byly při provádění této směrnice náležitě zohledněny ustanoveným opatrovníkem nebo zástupcem. Situaci pravidelně kontrolují příslušné orgány.
3. Členské státy zajistí, aby nezletilé osoby bez doprovodu byly umístěny
- a) ke zletilým příbuzným nebo

- b) do pěstounské rodiny nebo
- c) do ubytovacích středisek se zvláštními zařízeními pro nezletilé osoby nebo
- d) do jiného ubytování vhodného pro nezletilé osoby.

V této souvislosti se přihlíží k přáním dítěte s ohledem na jeho věk a stupeň vyspělosti.

4. Sourozenci mají pokud možno zůstat spolu, přičemž se přihlíží k nejlepšímu zájmu dotyčné nezletilé osoby, a zejména k jejímu věku a stupni vyspělosti. Změny místa pobytu nezletilých osob bez doprovodu musí být omezeny na minimum.
5. S ohledem na nejlepší zájem nezletilých osob ~~bez doprovodu~~ členské státy ~~usilují o co nejrychlejší nalezení jejich rodinných příslušníků~~ ⇒ zavedou postupy napomáhající nalezení rodinných příslušníků nezletilé osoby bez doprovodu ~~co nejrychleji po poskytnutí mezinárodní ochrany~~ ⇐ . Při riziku ohrožení života nebo fyzické nedotknutelnosti nezletilé osoby nebo jejích blízkých příbuzných, zejména pokud tito příbuzní zůstali v zemi původu, musí být dbáno na to, aby byla zaručena důvěrnost shromažďování, zpracování a předávání informací o těchto osobách.
6. Osoby pečující o nezletilé osoby bez doprovodu musí mít náležité odborné vzdělání ~~nebo~~ ⇒ a ⇐ být náležitě ~~vyškoleny~~ ⇒ proškoleny ⇐ o jejich potřebách.

Článek ~~31~~32

Přístup k bydlení

Členské státy zajistí, aby měly osoby, ~~kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podporné ochrany,~~ ⇒ požívající mezinárodní ochrany ⇐ přístup k bydlení za stejných podmínek jako ostatní státní příslušníci třetích zemí oprávněně pobývající na jejich územích. ⇒ Členské státy se snaží provádět politiky, jejichž cílem je předcházet diskriminaci osob požívajících mezinárodní ochrany a zajistit těmto osobám stejné příležitosti na trhu s bydlením. ⇐

Článek ~~32~~33

Svoboda pohybu na území členského státu

Členské státy umožní osobám, ~~kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podporné ochrany,~~ ⇒ požívajícím mezinárodní ochrany ⇐ volně se pohybovat na jejich území za stejných podmínek a omezení, jaké jsou stanoveny pro státní příslušníky třetích zemí oprávněně pobývající na jejich území.

Článek ~~33~~34

Přístup k integračním opatřením

1. Pro usnadnění začlenění ~~uprchlíků~~ ⇒ osob požívajících mezinárodní ochrany ⇐ do společnosti ⇒ zajistí ⇐ ~~stanoví~~ členské státy ⇒ přístup k ⇐ integračním programům, které považují za vhodné ⇒ , s cílem zohlednit zvláštní potřeby osob požívajících mezinárodní ochrany, ⇐ nebo vytvoří předpoklady zaručující přístup k těmto programům.

~~1. Považují-li to členské státy za vhodné, umožní osobám, kterým byl přiznán status podpůrné ochrany, přístup k integračním programům.~~

⇓ nový

2. Mezi tyto integrační programy mohou patřit úvodní programy a jazykové vzdělávání zohledňující v co nejvyšší míře potřeby osob požívajících mezinárodní ochrany.

↓ 2004/83/ES (přizpůsobený)
⇒ nový

Článek ~~34~~35

Dobrovolný návrat

Členské státy mohou poskytnout podporu osobám, ~~kterým bylo přiznáno postavení uprchlíka nebo status podpůrné ochrany~~ ⇒ požívajícím mezinárodní ochrany, ⇐ a které si přejí se navrátit.

KAPITOLA VIII

Správní spolupráce

Článek ~~35~~36

Spolupráce

Členské státy určí jedno celostátní kontaktní místo, ☒ a sdělí jeho ☒ ~~jehož~~ adresu ~~sdělí Komisi, která~~ ☒ Komise ☒ jí sdělí ☒ tuto informaci ☒ ostatním členským státům.

Členské státy přijmou ve spojení s Komisí veškerá vhodná opatření k zavedení přímé spolupráce a výměny informací mezi příslušnými orgány.

Zaměstnanci

Členské státy zajistí, aby se orgánům a jiným organizacím, které provádějí tuto směrnici, dostalo potřebné odborné přípravy a ve vztahu ke všem informacím získaným při výkonu své práce jsou povinny dodržovat zásadu důvěrnosti stanovenou vnitrostátními předpisy.

KAPITOLA IX

Závěrečná ustanovení

Zprávy

1. Do ~~10. dubna 2008~~ ⇒ [...] ⇐ předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice a případně navrhne veškeré potřebné změny. ~~Návrhy změn se týkají přednostně článků 15, 26 a 33.~~ Členské státy předají Komisi veškeré informace vhodné pro vypracování uvedené zprávy do ~~10. října 2007~~ ⇒ [...] ⇐.
2. Po předložení uvedené zprávy předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě každých pět let zprávu o uplatňování této směrnice.

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s ~~touto směrnicí do 10. října 2006~~ ☒ články [...] [články, které byly podstatně změněny v porovnání s předchozí směrnicí] nejpozději do [...] ☒. Neprodleně ~~o nich uvědomí~~ ☒ sdělí ☒ Komisi ☒ jejich znění a srovnávací tabulku mezi těmito předpisy a touto směrnicí ☒.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. ~~Způsob odkazu si stanoví členské státy.~~ ☒ Musí rovněž obsahovat prohlášení, že odkazy ve stávajících právních a správních předpisech na směrnici zrušenou touto směrnicí se považují za odkazy na tuto směrnici. Způsob odkazu a znění prohlášení si stanoví členské státy. ☒

2. Členské státy sdělí Komisi znění ☒ hlavních ☒ vnitrostátních právních předpisů, ~~které přijmou v oblasti působnosti této směrnice~~ ☒ na které se tato směrnice vztahuje, ☒ ☒ a srovnávací tabulku mezi ustanoveními uvedených předpisů a ustanoveními této směrnice. ☒

Článek 40

Zrušení

Směrnice 2004/83/ES se zrušuje s účinkem ode [dne následujícího po dni uvedeném v čl. ... odst. 1 prvním pododstavci této směrnice], aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnice uvedené v příloze I části B ve vnitrostátním právu.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

↓ 2004/83/ES (přizpůsobený)

Článek ~~39~~41

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Články [...] se použijí po [dni následujícím po dni uvedeném v čl. ... odst. 1 prvním pododstavci].

↓ 2004/83/ES (přizpůsobený)

Článek ~~40~~42

Určení

Tato směrnice je určena členským státům ~~v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.~~

V Bruselu dne [...].

Za Evropský parlament
předseda
[...]

Za Radu
předseda
[...]

PŘÍLOHA I

Část A

Zrušená směrnice (uvedená v článku 40)

Směrnice Rady 2004/83/ES

(Úř. věst. L 304, 30.9.2004,
s. 12)

Část B

Lhůta pro provedení směrnice ve vnitrostátním právu (uvedená v článku 39)

Směrnice	Lhůta pro provedení směrnice
2004/83/ES	10. října 2006

PŘÍLOHA II

SROVNÁVACÍ TABULKA

Směrnice 2004/83/ES	Tato směrnice
Článek 1	Článek 1
Článek 2, úvodní věta	Článek 2, úvodní věta
Čl. 2 písm. a)	Čl. 2 písm. a)
–	Čl. 2 písm. b)
Čl. 2 písm. b) až g)	Čl. 2 písm. c) až h)
–	Čl. 2 písm. i)
Čl. 2 písm. h)	Čl. 2 písm. j) první a druhá odrážka
–	Čl. 2 písm. j) třetí, čtvrtá a pátá odrážka
–	Čl. 2 písm. k)
Čl. 2 písm. i)	Čl. 2 písm. l)
Čl. 2 písm. j)	Čl. 2 písm. m)
Čl. 2 písm. k)	Čl. 2 písm. n)
Článek 3	Článek 3
Článek 4	Článek 4
Článek 5	Článek 5
Článek 6	Článek 6
Článek 7	Článek 7
Čl. 8 odst. 1 a 2	Čl. 8 odst. 1 a 2
Čl. 8 odst. 3	–
Článek 9	Článek 9
Článek 10	Článek 10
Čl. 11 odst. 1 a 2	Čl. 11 odst. 1 a 2
–	Čl. 11 odst. 3

Článek 12

Článek 13

Článek 14

Článek 15

Čl. 16 odst. 1 a 2

–

Článek 17

Článek 18

Článek 19

Čl. 20 odst. 1 až 5

Čl. 20 odst. 6 a 7

Článek 21

Článek 22

Čl. 23 odst. 1

Čl. 23 odst. 2 první pododstavec

Čl. 23 odst. 2 druhý pododstavec

Čl. 23 odst. 2 třetí pododstavec

Čl. 23 odst. 3 až 5

Čl. 24 odst. 1

Čl. 24 odst. 2

Článek 25

Čl. 26 odst. 1 až 3

Čl. 26 odst. 4

Čl. 26 odst. 5

Čl. 27 odst. 1 a 2

Čl. 27 odst. 3

–

Článek 12

Článek 13

Článek 14

Článek 15

Čl. 16 odst. 1 a 2

Čl. 16 odst. 3

Článek 17

Článek 18

Článek 19

Čl. 20 odst. 1 až 5

–

Článek 21

Článek 22

Čl. 23 odst. 1

Čl. 23 odst. 2 první pododstavec

–

–

Čl. 23 odst. 3 až 5

Čl. 24 odst. 1

–

Článek 25

Čl. 26 odst. 1 až 3

–

Čl. 26 odst. 4

Čl. 27 odst. 1 a 2

Čl. 28 odst. 1

Čl. 28 odst. 2 a 3

Čl. 28 odst. 1	Čl. 29 odst. 1
Čl. 28 odst. 2	–
Čl. 29 odst. 1	Čl. 30 odst. 1
Čl. 29 odst. 2	–
Čl. 29 odst. 3	Čl. 30 odst. 2
Článek 30	Článek 31
Článek 31	Článek 32
Článek 32	Článek 33
Článek 33	Článek 34
Článek 34	Článek 35
Článek 35	Článek 36
Článek 36	Článek 37
Článek 37	Článek 38
Článek 38	Článek 39
–	Článek 40
Článek 39	Článek 41
Článek 40	Článek 42
–	Příloha I
–	Příloha II